

Rijndam

Volwassenenrevalidatie

‘Een gesprek is tweerichtingsverkeer’

Introductie van PACT in de revalidatiepraktijk

Sandra Wielaert

AfasieNet 10 oktober 2015

Centrale boodschap

- Conversatie = interactief
 - *'it takes two to talk'*
- Professionals zijn bereid om partners meer te betrekken in therapie
- Partners dienen goed geïnformeerd te worden over mogelijkheden van partnertraining
- Soort & timing partnertraining nog onbekend

... “ik ben er van overtuigd dat we onze ideeën alleen kunnen vormgeven in communicatie met anderen, want dan dwing je jezelf om precies te zeggen wat je bedoelt en om goed te luisteren”...

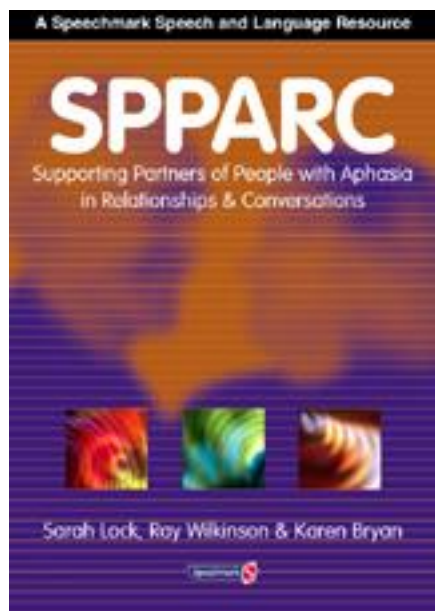
Louise Fresco in een interview in
NRC 1-2-2014

Rationale

- Succesvolle communicatie vereist een dynamische interactie tussen gesprekspartners
- Na afasie: nieuwe balans voor Persoon met Afasie (PMA) en Conversatie Partner (CP)
 - Booth & Swabey, 1999; Kagan et al, 2001; Sorin-Peters, 2004; Simmons-Mackie et al, 2010; Wilkinson et al, 2010; Beeke et al, 2011; Wilkinson & Wielaert, 2012; McGurk & Kneebone, 2013; Beeke et al, 2013; Blom Johansson et al, 2013; Saldert et al, 2013; Le Dorze & Signori, 2014; Simmons-Mackie et al, 2014

Innovatie 2008-2012

Lock, Wilkinson & Bryan, 2001

Theoretisch onderbouwde, gestandaardiseerde benadering van partner training

Wielaert & Wilkinson, 2012

PACT doelen

- Bewust maken huidige conversatie stijl
- Nieuwe conversatie strategieën kiezen
- Toepassen nieuwe strategieën in praktijk

- Ervaringsleren
 - Kolb, 1984; Lock et al, 2001; Sorin-Peters, 2004; Purdy & Hindenlang, 2005, Beckley et al, 2013

 - Video feedback

Definitie Conversatiepartner Therapie (CPT)

- *'CPT is een geplande interventie, voor zowel de PMA als de CP, gericht op dagelijkse conversaties waarbij de **interactieve aard** van conversaties wordt erkend en de interventie zich richt op **competenties van beiden** om betekenisvolle gesprekken met elkaar aan te gaan die **bevredigend voor beiden** zijn'.*

clip 1

clip 2

Implementatie van PACT: ImPACT

1. Implementatie

Bevorderende en belemmerende factoren

2. Kandidaten

Profiel en ervaringen

ImPACT 2012-2014

RVE Noord Rijndam
MRC Aardenburg, Doorn
Volckaert, Dongen
Groenhuysen, Roosendaal
RC Blixembosch, Eindhoven
RC de Trappenberg, Huizen
Laurens Antonius AIJ, R'dam
RC Sint Maartenskliniek, Nijmegen
RC het Roessingh, Enschede
RC Rijndam, Rotterdam

Team aanpak!!

Onderzoeksteam

Sandra Wielaert
Coördinator

Nina Dammers
Assistent

Mieke van de Sandt-Koenderman
Projectleider

Implementatie

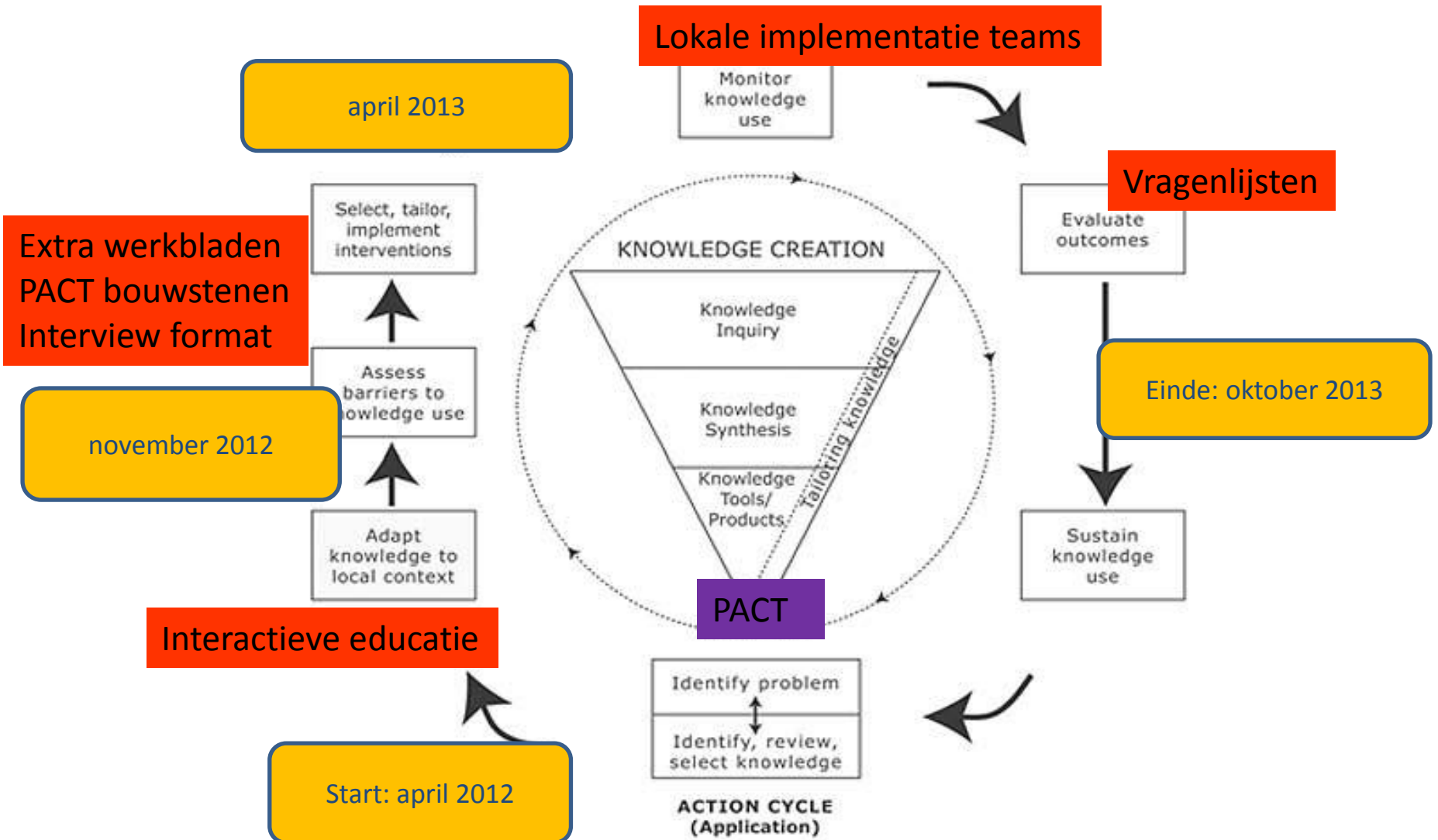
– Complexe implementatie strategie

- Financiële vergoeding
- Educatie
 - 4 centrale bijeenkomsten
 - 2 individuele trainingen per centrum
- Feedback en reminders
- Nieuwsbrief
- Team presentaties

- *PACT uitvoeren*

» Grol & Wensing, 2011

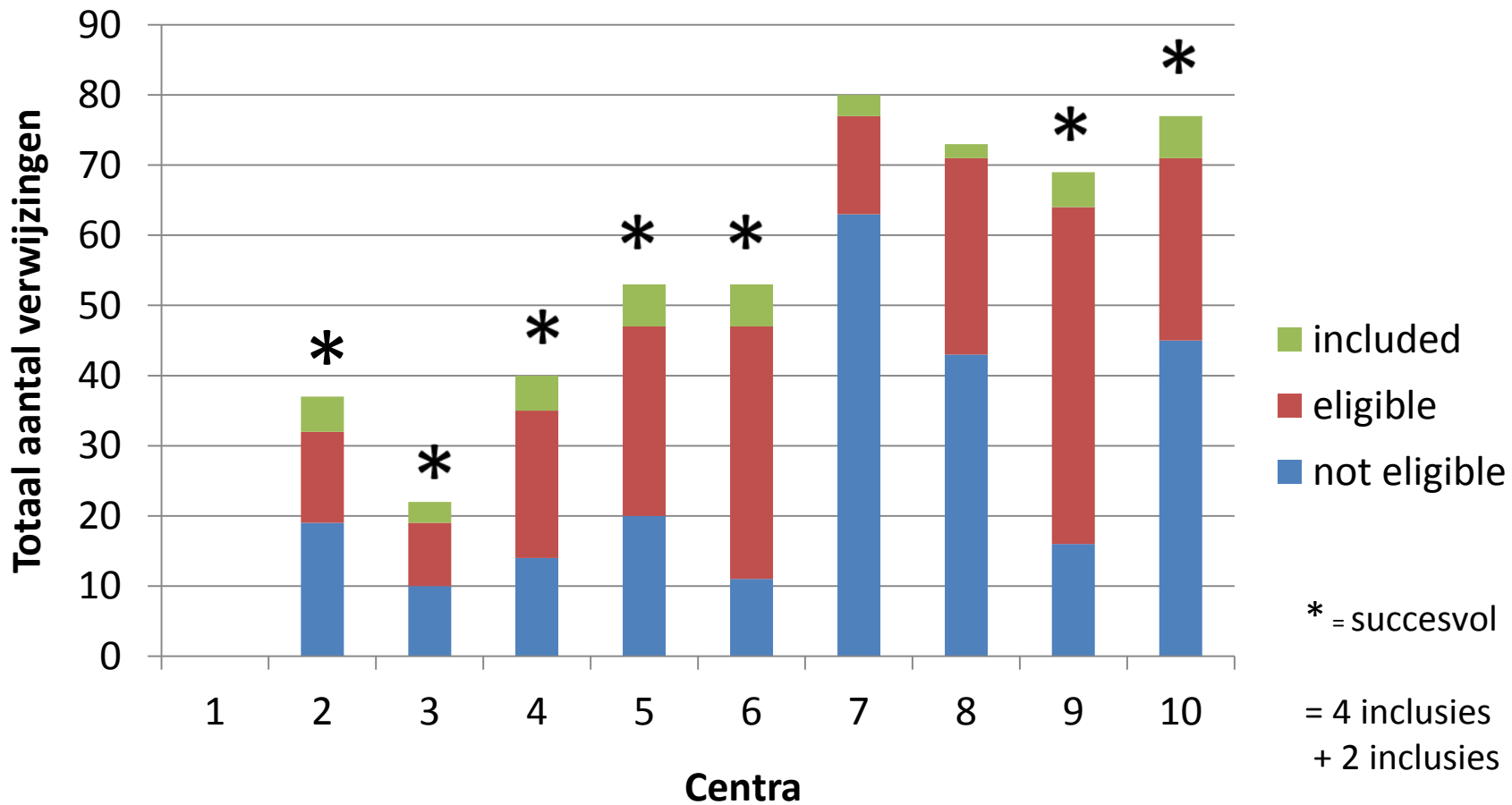
Innovatie & implementatie proces Graham et al. 2006

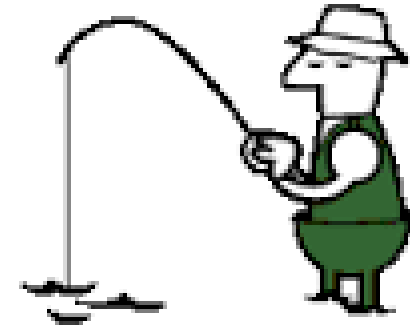
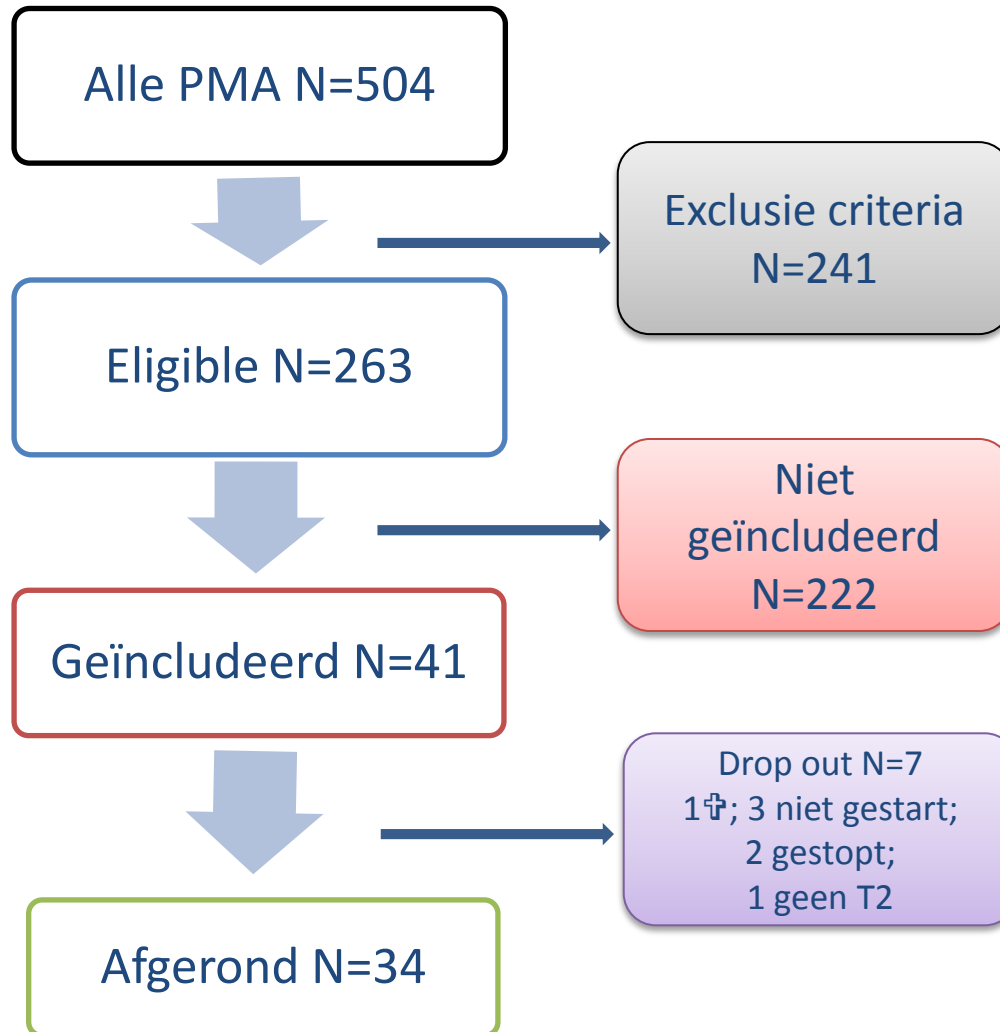
Inclusie criteria koppels

- Afasie na LH CVA \geq 3 MPO
- Nederlands = thuistaal
- 18-80 jaar
- Partner in staat tot deelname
- Cliënt en partner:
 - Geen aangetoonde of vermoeden van dementie
 - Geen premorbide relatie problemen
 - Geen (recente) psychiatrische voorgeschiedenis in cliënt / partner

Werving & inclusie per centrum

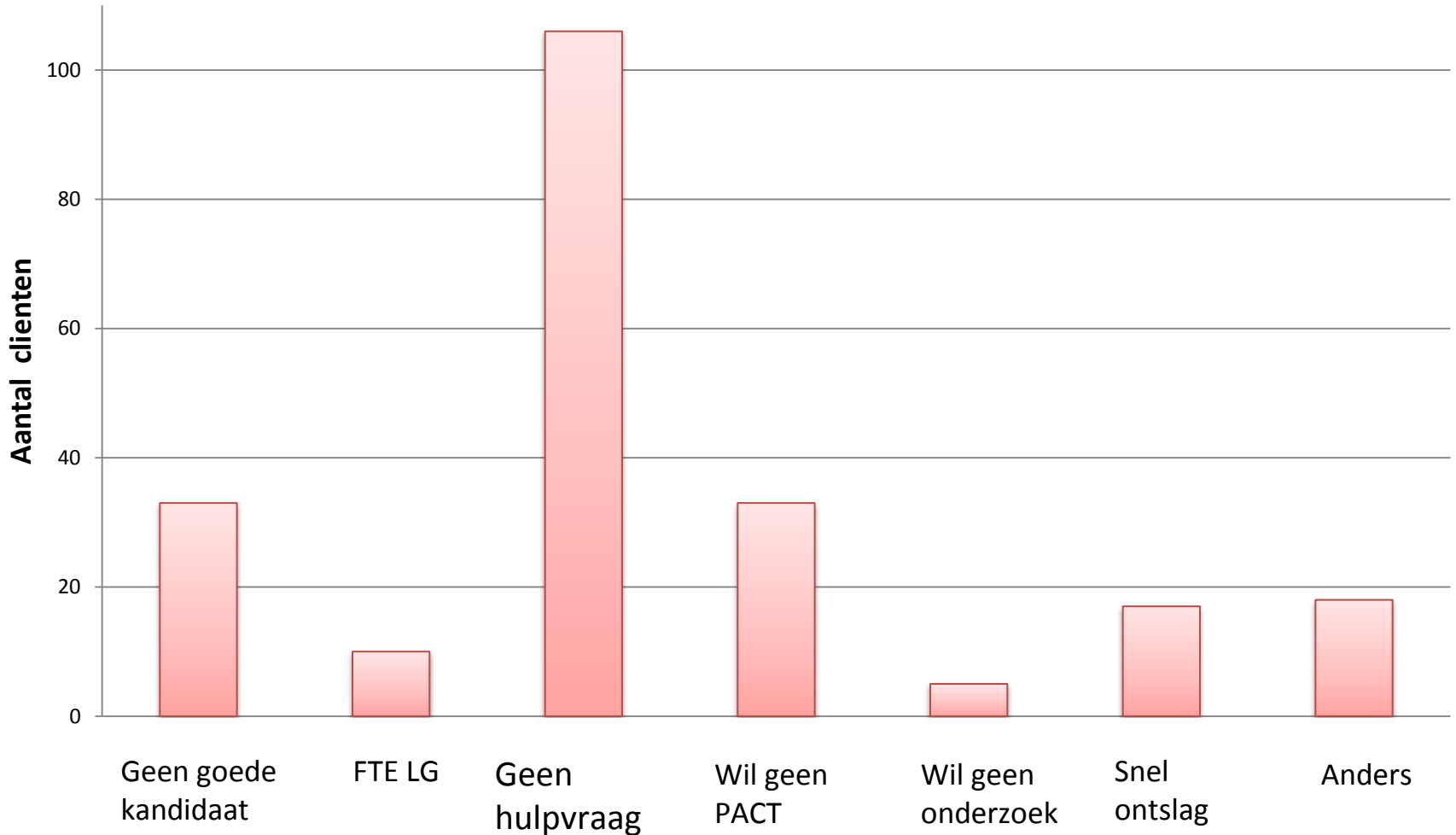

Werving en inclusie totaal

13 maanden
9 centra

N = 222: Waarom niet geïncludeerd?

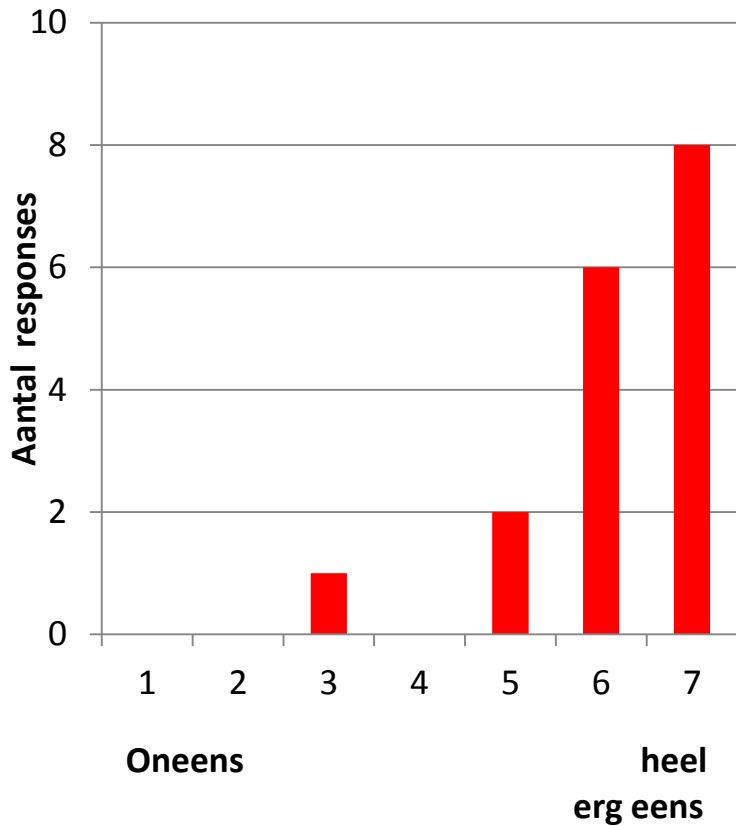
Geen hulpvraag?

- Partner is tevreden
- Partner is niet in beeld
- Partner toont weining interesse in communicatie
- Interview te weinig gericht op gesprekken thuis
- Interview door collega, niet bekend met PACT

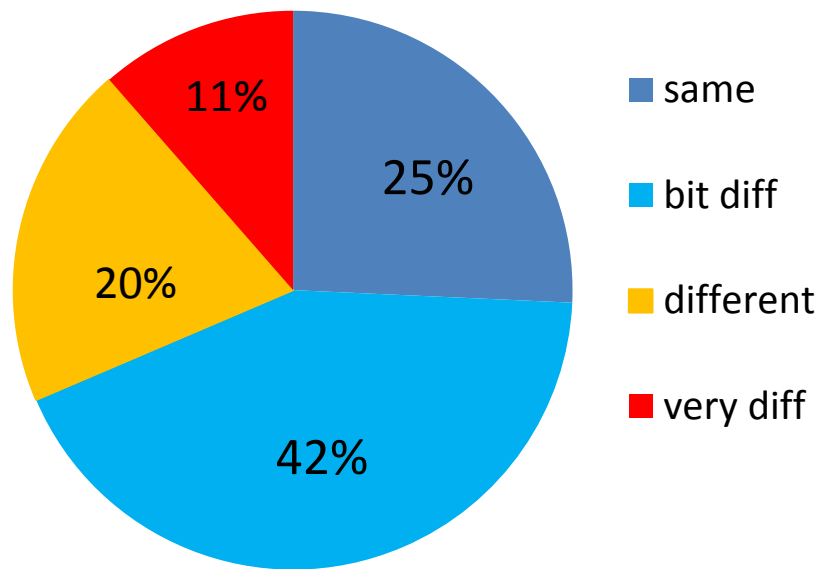
NEW

Nieuwe kijk op communicatie; N= 18 LGs

Nieuwe kijk

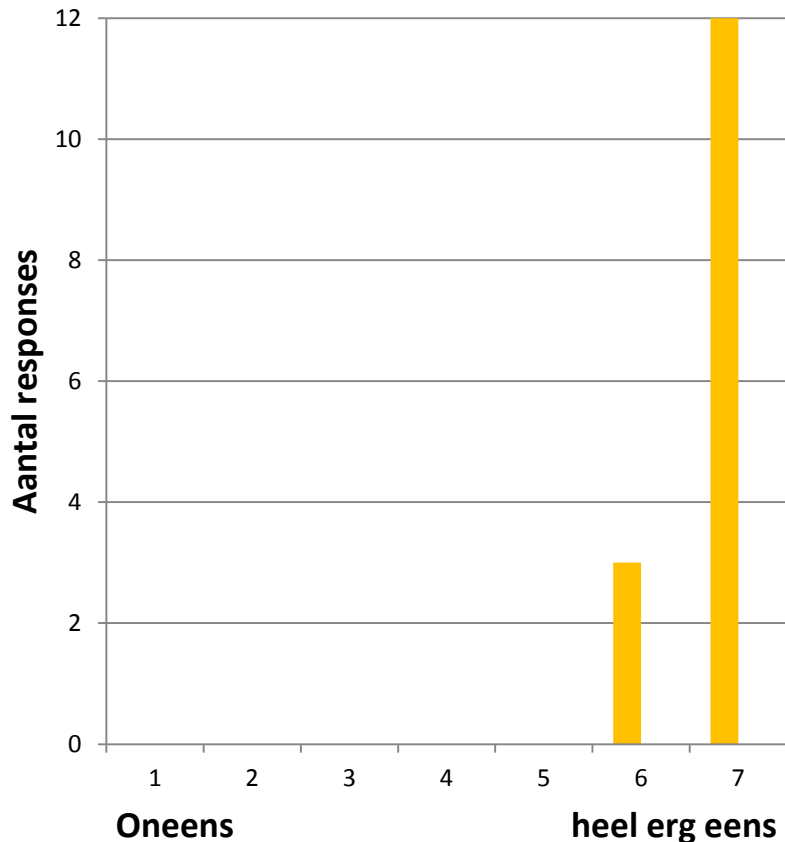
Videos anders dan klinische observatie?

35 videos

Plaats van PACT volgens D&M (N=15)

PMA hebben baat bij geïnstrueerde partner

- Partner cursus info: N=10
- Partner cursus coping: N=8
- Individuale steun: N=12
- PACT is toevoeging: N=15

Bevorderende en belemmerende factoren

Bevorderend

Positieve attitude tav partner
educatie

- Noodzaak partners te ondersteunen
- PMA geholpen met geïnstrueerde partner

Belemmerend

Tijdsmanagement

- Lokale planning (logistiek)
- PACT = extra
- Indirecte, patiëntgebonden tijd (videos analyseren)

(Deelname ImPACT)

Kandidaten – profiel en ervaringen

Onderzoeksvragen

1. Wat zijn psycho-sociale kenmerken van partners die deelnamen aan ImPACT en veranderen die kenmerken na training?
2. Wat is de ervaring van de partner met PACT?

Procedure

Pre-post design

PMA kenmerken

- **Linguïstisch**
ASRS, Tokentest, BNT, SAT
- **Cognitief**
WAIS matrix, TMT A + TMT B,
Corsi blocks, Five point test
- **Communicatief**
ANTAT, Scenario Test

Partner kenmerken

- **Zorglast**
CRA
- **Depressie**
CES-D
- **Coping**
CISS
- **Semi- gestructureerd interview**
 - Qualitative Content Analysis

Deelnemers

N= 34		PMA	Partners
Geslacht	Man	16	17
	Vrouw	18	17
leeftijd, M (SD) R		61.7 (12) 38-83	60.5 (10.6) 39-82
Opleiding	≤ 12 years	25	24
	> 12 years	9	10
Relatie	partner	31	31
	vader/ zoon	1	1
	dochter / moeder	1	1
	zus/ broer	1	1
MPO, M (SD) R		11.5 (16.3) 3.3-97.2	

Partner psycho-sociale kenmerken N=34

Test	Vragenlijst	Max score	Pre-PACT M (SD)	Post-PACT M (SD)	<i>p</i>
CRA (N=32)	Impact op activiteiten	5	3.4 (0.7)	3.2 (0.8)	.094
	Financiële impact	5	2.7 (0.9)	2.6 (0.8)	.396
	Gebrek aan familie steun	5	2.5 (0.5)	2.4 (0.6)	.296
	Gezondheidsproblemen	5	2.5 (0.8)	2.4 (0.7)	.327
	Eigen waarde (esteem)	5	4.0 (0.4)	4.0 (0.5)	.509
CES-D (N=34)	Depressie	60	13.6 (8.5)	11.2 (7.3)	.028*
CISS (N=34)	Taak gerichte coping	80	51.9 (9.4)	56.9 (7.5)	.003*
	Emotie gerichte coping	80	36.4 (11.1)	35.3 (8.8)	.477
	Vermijdings gerichte coping	80	36.9 (12.2)	41.4 (8.9)	.006*

T - Test, $p < .05$

Kandidaten (in ImPACT) samengevat

1. Partner profiel

- Positieve kijk op zorg verlenen (care esteem)
- Niet depressief
- Hoge taak-gerichte coping skills

2. PMA

- ernstige afasie
- gemiddeld 11.5 MPO

Aantal sessies

gemiddeld	5.6
mediaan	5
SD	1.95
range	1-11

Meestal wekelijks (N=21)

Twee langste trajecten (10 & 11 sessions: lange tijd tussen sessies)

Kortste traject: broer van vrouw met lichte afasie

Partner ervaringen

N=33	prettig	onprettig
Videos maken	6	15
Sessies bij LG	30	0
Huiswerk	4	5
Rollenspel	9	4
Werkbladen	2	0

Smith et al (2009)

Partner interviews (N=17)- 4 categorieën

... Dus aan de ene kant weer vond ik zelf 't materiee-
die werkbladen... mooi uiteengezet .. En dan zo'n blad
met tien van die dingen, dan denk ik, oh heerlijk die
structuur...' Angelique

Aan de slag met PACT

... Als ik een vraag stel, moet ik wachten op antwoord wel langer. Als
ik het niet zeg eh, hoe vond je het vandaag, goed he?, maar dat moet
ik dan niet zeggen. Dus dan moet zij dat zeggen. En daar moet ik
langer op wachten. Ik was wel eens wat te vlug ... Wim

Geleerd van PACT

Dan merk ik ook dat ik dan ook wel eens denk van, nu even niet
weet je wel, of toch een beetje ongeduldig, eh.. Ja... Riet

Reflectie op gedrag en emoties

Ervaring met
eerdere logopedie

... Dat waren vooral de oefeningen die zij dan kreeg...Om
die woordvinding te trainen, via abstracte woorden...
concrete begrippen vinden... Charles

Partner interviews (N=17)

2 onderliggende thema's

- Communicatie is een vaag begrip
- Balanceren in verschillende rollen
 - Als partner – mantelzorger - cliënt

Communicatie is een vaag begrip

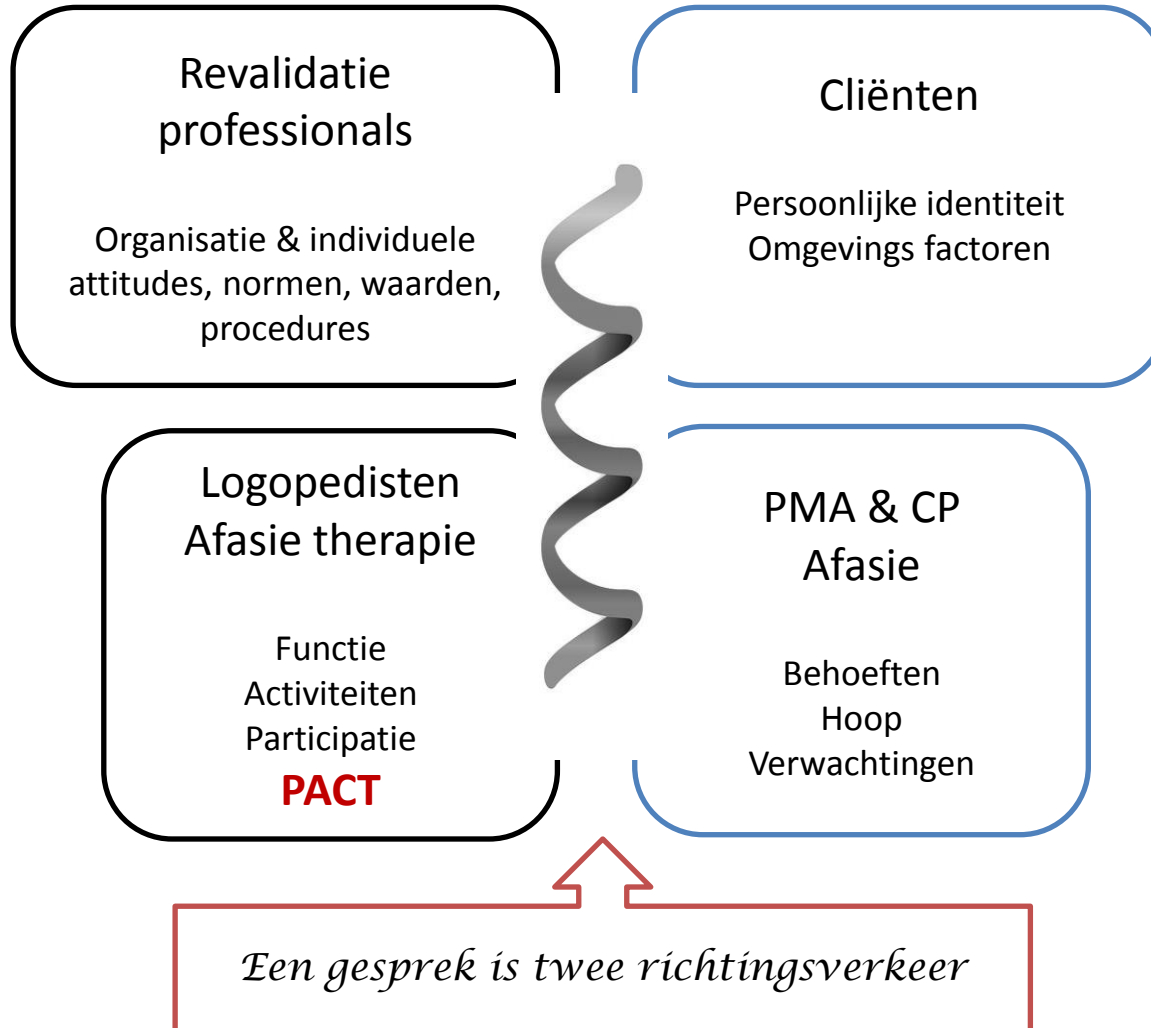
Henry ... en eh waardoor je dus inderdaad concreet stilstaat bij die dingen. En het mooie is door die filmpjes, je bent geneigd; ah dat valt best wel mee, **dat gebeurt niet. Ja toch wel, hoor, kijk maar.** Oh ja... dus dat is ook wel goed van de filmpjes

Marloes... maar je bent dan toch weer bewuster van hoe je dingen doet. En inderdaad **zeker over dat praten eh, want daar staan we helemaal niet bij stil ...**

Riet ... Ja toch wel **om je bewuster van te maken.** Dus echt zo van eh, hoe doe je dat? En schrijf op van eh, wat zei John en hoe loste je dat op?...

Hettie ... Ja, nou dat zag ik gisteren dus ook, dan gaan mensen hele zinnen schrijven. Ik zeg nee, je **moet gewoon alleen maar het kernwoord** eigenlijk

Discussie

Discussie -vervolg

- PACT is verwelkomd, maar geïntegreerd??
- PMA & Partners moeten volledige informatie krijgen; *'informed decision'*
- Sta stil bij verantwoordelijkheid van beide gesprekspartners in dagelijkse communicatie

swielaert@rijndam.nl

DANK VOOR UW AANDACHT

